

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 19 MEI 2011

inzake

het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap betreffende de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden

ONTWERP VAN SAMENWERKINGSAKKOORD TUSSEN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST, HET VLAAMS GEWEST EN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP BETREFFENDE DE AFSTEMMING VAN HET ARBEIDSMARKTBELEID, OPLEIDING, VORMING EN DE BEVORDERING VAN DE MOBILITEIT VAN WERKZOEKENDEN

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 19 mei 2011

Aanhangigmaking

Bij de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is op 22 april 2011 door de minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bevoegd voor Tewerkstelling een adviesaanvraag aanhangig gemaakt met betrekking tot een ontwerp van nieuw samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap betreffende de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden. Dit ontwerp werd op 7 april 2011 in eerste lezing goedgekeurd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

Advies

1. Algemene beschouwingen

De Raad verheugt zich over de komende ondertekening van een nieuw samenwerkingsakkoord dat een geactualiseerde en uitgebreide versie is van het samenwerkingsakkoord van 4 mei 2006 betreffende het arbeidsmarktbeleid en waarmee de interregionale mobiliteit van werkzoekenden zal kunnen worden versterkt door een samenwerking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad had reeds een globaal gunstig advies uitgebracht (advies van **de Raad** van 16 februari 2006) wat betreft het ontwerp van samenwerkingsakkoord met hetzelfde voorwerp dat werd goedgekeurd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op 4 mei 2006.

De Raad stelt met tevredenheid vast dat de resultaten van voornoemd samenwerkingsakkoord globaal positief zijn gebleken, met name wat betreft de uitwisseling van werkaanbiedingen tussen de VDAB en ACTIRIS, de toegang van Brusselaars tot een job in Vlaanderen, de organisatie van taalopleidingen voor werkzoekenden bij de VDAB, de doeltreffende coördinatie van de acties tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Gewest in het kader van grote herstructureringen of collectieve ontslagen.

De Raad onderstreept inderdaad het belang van een begeleiding van de identificatie van de respectievelijke noden op de arbeidsmarkten van de Gewesten door deze inspanningen inzake interregionale mobiliteit. Hij onderstreept eveneens de noodzaak van samenwerking inzake beschrijving van beroepsprofielen en validatie van bekwaamheden (met inbegrip van de beroepen die nog niet in de huidige lijst zijn opgenomen en de knelpuntberoepen) teneinde het interregionaal verkeer van werknemers te vergemakkelijken.

De Raad verheugt zich erover dat het opgestelde ontwerp van samenwerkingsakkoord « meer ambitieuze » doelstellingen nastreeft.

Wat betreft de toetreding van de VDAB tot het net van tewerkstellingspartners van ACTIRIS, vindt **de Raad** het belangrijk - met het oog op de nagestreefde doelstelling - dat de partners zeer hoogwaardige informatie uitwisselen.

De Raad ervaart het als positief dat de ondertekenaars van het samenwerkingsakkoord zich ertoe verbinden om de werking van de drie lokale werkwinkels (LWW) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te bestendigen die zijn verenigd in het kader van de vzw Tracé-Brussel, evenals de mogelijkheid voor elke werkzoekende om zich te richten tot een Brusselse LWW.

Wat betreft de harmonisatie van de activiteiten van de diversiteitsconsulenten van het Territoriaal Pact en het BNCTO, is **de Raad** voorstander van een coherente benadering op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van contacten met de ondernemingen.

De Raad verheugt zich over de verbintenis van de Brusselse en Vlaamse Minister van Tewerkstelling om samen een crisiscel op te richten telkens zich op het grondgebied van een van beide gewesten een herstructurering, een collectief ontslag of het faillissement van een onderneming voordoet waarvan meer dan 50 werknemers in het andere gewest wonen. Hij is bovendien tevreden over het feit dat de sociale gesprekspartners worden betrokken bij de werkzaamheden van deze crisiscel, overeenkomstig de geldende bepalingen en akkoorden in het betrokken gewest.

De Raad is tevreden over de verbintenis van het ontwerp van samenwerkingsakkoord wat betreft de bestendiging en - indien mogelijk - de intensivering van de samenwerking tussen de VDAB en de Beroepsreferentiecentra die volgens hem een belangrijk instrument zijn waarin de sociale gesprekspartners actief zijn.

Volgens **de Raad** zou dit akkoord moeten worden verlengd met een akkoord tussen de twee gewestelijke regeringen om de fysieke mobiliteit van de Brusselse werknemers (uitgaand pendelverkeer met het openbaar vervoer tijdens de spitsuren, 's nachts, enz.). Om de zogenaamde « sociologische en zelfs psychologische » obstakels te overwinnen die goed zijn gedocumenteerd maar moeilijk kunnen worden gemeten, zou dit akkoord tevens gepaard moeten gaan met andere bepalingen waarover overleg is gepleegd en die in hogere mate beroep doen op de bevoegdheden van de gemeenschappen.

Ook Bruxelles-Formation zou moeten worden betrokken bij de partnerships voor de opleiding van de Brusselse werkzoekenden die in Vlaanderen wensen te werken, evenals in het kader van een samenwerking op het vlak van de taalopleidingen van de Brusselse werkzoekenden (art. 2, § 3 en art. 4).

De Raad is van oordeel dat dit nieuw samenwerkingsakkoord zal bijdragen tot een betere toegang van de Brusselaars tot de arbeidsmarkt. Dit vormt trouwens de prioritaire as die is weerhouden in het Pact voor een duurzame stedelijke groei (PDSG) dat de Brusselse sociale gesprekspartners en Regering op 29 april jongstleden hebben ondertekend.

Dit geldt in het bijzonder voor de artikelen 2, 7 en 10 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Immers, volgens **de Raad** begeleidt dit akkoord inzake interregionale mobiliteit - zonder zich in de plaats hiervan te stellen - de inspanningen om de toegang van de Brusselaars tot de arbeidsmarkt in het Gewest te vergemakkelijken, zoals dit met name is voorzien in de verbintenis 3.1 van het PDSG, en die gelijktijdig moeten worden voorzien.

De Raad is bijgevolg de mening toegedaan dat het PDSG zou kunnen worden opgenomen in de overwegingen van het samenwerkingsakkoord.

De Raad vestigt de aandacht op het debat dat vandaag in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gevoerd over een verbetering van de dienstverlening aan de werkzoekenden. **De Raad** wenst in dit verband dat er eveneens samenwerkingsakkoorden kunnen worden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschap, in de geest van de verbintenissen van het PDSG.

2. Beschouwingen artikel per artikel

Artikel 1

De Raad heeft geen opmerkingen aangezien het zich handelt om de hernieuwing van het samenwerkingsakkoord van 4 mei 2006.

Artikel 2

§ 2 :

De Raad stelt zich vragen over het statuut en de samenstelling van de « strategische werkgroep » in verhouding tot de werkgroep(en) die reeds (?) werkzaam is (zijn) op een meer « dynamische » wijze. Het samenwerkingsakkoord zou duidelijker kunnen zijn wat betreft de samenstelling, het voorzitterschap, de frequentie van de vergaderingen, de agenda, de opvolging en de mededeling van de beslissingen. **De Raad** wijst op het feit dat de sociale gesprekspartners moeten worden betrokken bij deze werkzaamheden.

De Raad merkt op dat de strategische werkgroep voor een concreet actieplan moet zorgen (« ... teneinde de interactie tussen de Brusselse werkzoekenden en de Vlaamse arbeidsmarkt te bevorderen, zodat werkzoekenden vlotter naar de betrokken arbeidsmarkt kunnen doorstromen ») dat ter goedkeuring zal worden voorgelegd aan de betrokken Ministers, in uitvoering van de in §1 bedoelde verbintenis.

Hij stelt zich eveneens vragen over de coherentie van dit plan met het - jaarlijks - plan dat in gezamenlijk overleg door de VDAB en ACTIRIS wordt opgesteld voor de uitvoering van de in § 3 bedoelde verbintenis : « ambitieuze en realistische doelstellingen op het vlak van actieve vacaturebemiddeling vooropstellen ».

Artikel 3

§ 1 :

Tracé heet nu Tracé Brussel vzw. De tekst zou als volgt moeten worden gewijzigd :

Elke werkzoekende kan in de Brusselse lokale werkwinkel terecht voor dienstverlening verzorgd door Tracé (Brussel vzw).

De Raad verheugt zich over de mogelijkheid voor elke werkzoekende om zich zonder onderscheid te richten tot een Brusselse mission locale pour l'emploi of lokale werkwinkel (LWW).

Het toekomstig uitvoeringsbesluit van de ordonnantie betreffende de missions locales en de LWW zou in dezelfde zin moeten worden gewijzigd.

§ 3 :

De Raad onderstreept het belang van het feit dat de financiële tussenkomst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de missions locales pour l'emploi en de lokale werkwinkels gewaarborgd is (op basis van een verdeelsleutel 80/20).

Artikel 4

Wat betreft het taalgebruik in de ondernemingen, onderstreept **de Raad** de noodzaak om het denkproces van de Brusselse sociale gesprekspartners met dezen uit Vlaams-Brabant over het vereiste niveau van het Nederlands als tweede taal in de ondernemingen van de periferie verder te zetten in de werkgroep 'talen' die samen met de SERR Vlaams-Brabant werd opgericht in 2010.

Artikel 7

Wat betreft het diversiteitsbeleid, steunt **de Raad** het beginsel van een versterking van de samenwerking tussen het BNCTO en het territoriaal Pact doorheen de oprichting van een stuurgroep van de sociale gesprekspartners. Bovenop de uitwisseling van ervaringen zal deze stuurgroep volgens **de Raad** « *de werking van de diversiteitsmanagers van het BNCTO afstemmen op de vereisten van het Brussels werkgelegenheidsbeleid* », zoals voorzien in het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Dit zal toelaten om een gemeenschappelijke werkmethode uit te werken voor Brussel ten gunste van de ondernemingen, de werknemers en de werkzoekenden. **De Raad** dringt er dan ook op aan dat er snel een samenwerkingsakkoord zou worden gesloten.

Artikel 8

De Raad is voorstander van elk initiatief dat ertoe leidt dat de begeleidings- en opleidingstrajecten van de werkzoekenden beter op elkaar aansluiten, evenals de systemen van alternerende opleidingen in het kader van de interregionale mobiliteit.

De Raad keurt tevens de oprichting goed van een werkgroep belast met de aanpassing van het Vlaams alternerend onderwijs aan de Brusselse realiteit. Hij onderstreept in dit verband het belang van een versterking van het kwalificerend Nederlandstalig onderwijs te Brussel.

De Raad onderstreept bovendien de noodzaak om de jongeren informatie te verschaffen over de arbeidsmarkt en zijn hoofdstedelijke perimeter alvorens zij hun studies voltooien. Deze noodzaak dringt zich des te meer op in het geval van het alternerend, het technisch en het beroepsonderwijs, evenals ten opzichte van de doelstelling van de interregionale mobiliteit.

De Raad doet opmerken dat in § 1 melding wordt gemaakt van een samenwerkingsprotocol tussen de VDAB en ACTIRIS dat erover « zal waken dat de begeleidingstrajecten en opleidingstrajecten van de Brusselse werkzoekenden, in het bijzonder van de Brusselse schoolverlaters, zo naadloos mogelijk op mekaar aansluiten ». De inhoud ervan wordt verduidelijkt in § 2.

De Raad is van oordeel dat het akkoord, dat ook de modaliteiten en begeleiding van de interregionale mobiliteit regelt voor de leer- en stagecontracten, voorzien in § 4, omwille van de leesbaarheid van de akkoorden op volwaardige wijze deel zou moeten uitmaken van het samenwerkingsprotocol voorzien in § 1 en 2. Deze opmerking kan ook gelden voor het akkoord in § 3 betreffende « deeltijds leren en werken ». **De Raad** pleit er met andere woorden voor dat alle vermelde thema's in art. 8 in één samenwerkingsprotocol zouden worden opgenomen.

Met betrekking tot het derdelid 3 voegt **de Raad** nog de volgende opmerkingen toe :

In § 3 wordt nog melding gemaakt van een werkgroep (VDAB, ACTIRIS, Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming, Syntra Vlaanderen en een afgevaardigde van de Vlaamse minister voor Onderwijs) met het oog op de studie van de werking van het stelsel van « leren en werken » en de aanpassing ervan aan de Brusselse situatie.

De Raad merkt op dat de werkgroep waarover sprake, kan worden opgenomen in de schoot van het Regionaal Overlegplatform - Brussels Gewest¹. De paragraaf kan dan besluiten met « De besluiten van de werkgroep worden ter bekrachtiging voorgelegd aan de bevoegde Ministers ».

De Raad is verrast dat er sprake is van het 'streven' naar een samenwerkingsprotocol, terwijl dit protocol echter decretaal is opgelegd in art 141² van het vermelde Decreet, waardoor er in feite niet naar gestreefd moet worden, maar dat het moet afgesloten worden.

Artikel 10

De Raad doet opmerken dat ACTIRIS slechts in beperkte mate bevoegd is voor stages voor leerlingen en werkzoekenden. De meeste stageplaatsen, die verband houden met een beroepsopleiding, worden gevraagd en aangeboden door de tewerkstellingspartners.

*
* *

1 In het Regionaal Overleg Platform zetelen de institutionele partners zoals : Syntra, VDAB, Actiris, vertegenwoordigers van de Administratie Onderwijs, naast de CLB's van de netten en het BNCTO, de CDO's en de voortrajecten, brugprojecten en inrichters persoonlijke ontwikkelingstrajecten. Ook de VGC is vertegenwoordigd en de Administratie van het BHG. Het secretariaat is in handen van Tracé Brussel vzw. Dit overlegplatform is trouwens erkend in het Vlaams decreet en wordt ook als adviesorgaan gebruikt door de VGC. Het ROP kan dus de plaats zijn/worden waar kan overlegd worden over hoe de samenwerking concreet vorm kan krijgen, aangezien alle partners er in vertegenwoordigd zijn en het een erkend samenwerkingsplatform is voor de Vlaamse Gemeenschap.

2 Art. 141. De Vlaamse Regering wordt gelast om een samenwerkingsprotocol af te sluiten met de regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest om in dat gewest de toekenning mogelijk te maken van dezelfde opdrachten en bevoegdheden als die opdrachten en bevoegdheden die bij dit decreet aan de VDAB respectievelijk aan de regionale sociaal-economische overlegcomités worden toegekend. Bij ontstentenis van dit samenwerkingsprotocol hebben de bepalingen van dit decreet waarvoor desbetreffend protocol onontbeerlijk is, geen uitwerking.